

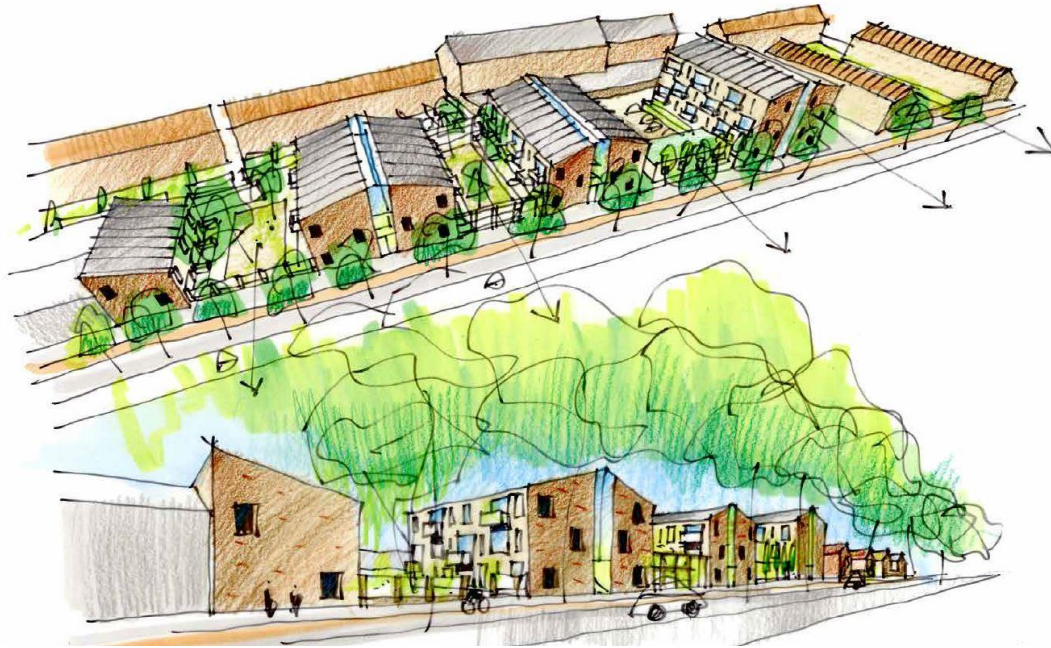
Communicatie- en participatieplan

Harley locatie, tbv Gemeente Breda

Aanleiding

Alwel werkt aan de herontwikkeling van de Harley-locatie in Breda. Hierbij gaan we uit van betaalbare woningen voor een jonge, stoere en eigenzinnige doelgroep. Mix Architecten heeft in opdracht van gemeente Breda en met inbreng van Alwel, een stedenbouwkundig plan ontworpen voor de Harley-locatie. Binnen Alwel en de gemeente is draagvlak voor het plan. Een schets van het bebouwingsvoorstel is hieronder weergegeven (zicht vanuit de zijde van de Stationslaan).

Doel

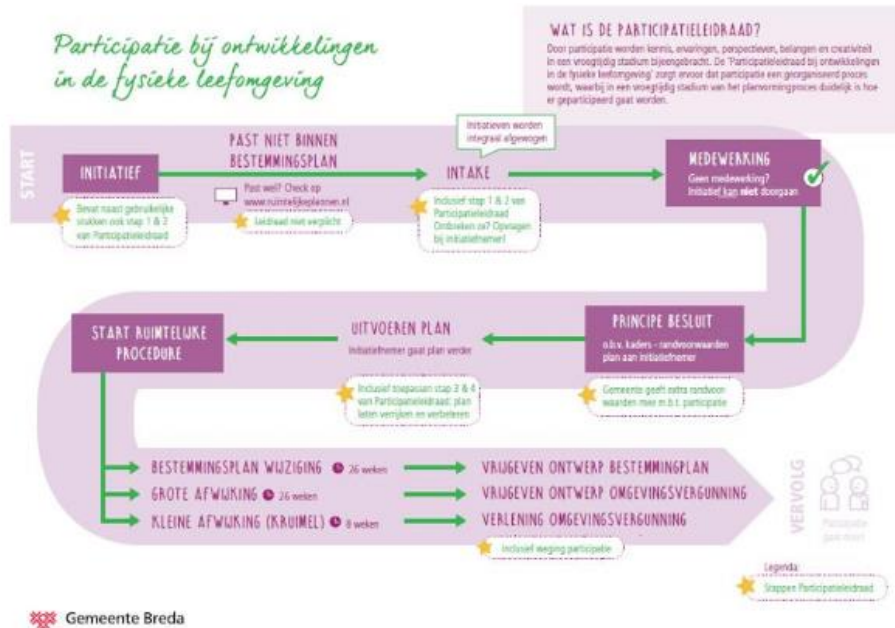
Het doel is realisatie van 57 nieuwbouwwoningen sociale huur op de Harley locatie te Breda. Hierbij zetten we in op het behalen van draagvlak vanuit belanghebbenden en omwonenden.

Alwel kent haar eigen communicatie en participatiebeleid. Daarnaast willen wij bij deze planontwikkeling voldoen aan de participatieleidraad van Gemeente Breda. Vanuit Gemeente wordt verzocht om zo vroeg mogelijk in het proces een participatieplan op te stellen. Onderdelen hiervan zijn ten minste: gemotiveerde keuze voor mate van participatie, wie zijn belanghebbenden, hoe en wanneer worden ze betrokken, welke activiteiten worden georganiseerd, hoe ziet de totale communicatie er uit, wat gebeurt met de inbreng en hoe vindt de verslaglegging plaats. Hierbij dient rekening gehouden te worden met de succesfactoren die zijn gewenst bij de uitvoering. Met het indienen van ons participatie en communicatie plan willen we voldoen aan de participatievraag van Gemeente Breda.

Intitulé

Besluit van de gemeenteraad van de gemeente Breda houdende regels omtrent ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving

Participatieleidendraad bij ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving

Organisatie Alwel

Fijn wonen, daar werken we aan. Vooral voor degenen die dit moeilijk zelf voor elkaar krijgen. Daarom hebben we een brede blik op 'wonen'. We typeren onszelf als 'buurtcorporatie'. We bieden antwoorden op wat buurten en bewoners nodig hebben. Bewoners moeten ons snel kunnen vinden. Daarom zijn we aanwezig en zichtbaar in buurten en wijken in alle gemeentes. Onze mensen die in de wijk werken staan daarmee dichtbij de bewoners. Ze kennen elkaar en weten elkaar te vinden. We zien het als onze taak om voortdurend een zo groot mogelijk resultaat te boeken met de middelen die we hebben.

De Harley locatie is gelegen in de wijk Linie. Een wijk waar Alwel veel bezit heeft en investeert in het verbeteren van de woningen en de leefbaarheid in de wijk.

Betrokken personen

Projectgroep Alwel

Honk, ontwikkelt Wonen	Rob Keijzer	Start vastgoedproject op, contact met Gemeente Breda
Communicatie adviseur	Cleo Prigioniero	Communicatie traject
Wijkconsulent	Tom Geboers	Participatie traject op wijkniveau. Aanspreekpunt voor de bewoners uit de wijk
Sociaal projectleider	Claudia Meurs	Participatie traject overstijgend, ondersteunt de wijkconsulent
Technisch projectleider	Jelle Vos	Volgt Rob Keijzer op

Overige interne betrokkenen:

Manager Wonen, Afdeling Vastgoed, KCC, Afdeling Verhuur, wijkteam, Vve consulent Alwel.

Externe betrokkenen:

1. Gemeente Breda. Beslist over medewerking aan de wijziging van het bestemmingsplan. Alwel is initiatiefnemer in deze ontwikkeling en zal de communicatie met de omgeving op zich nemen. Hoe we dat gaan doen staat omschreven in het communicatie en participatieplan.
2. BBC Linie. Betrokken bij de ontwikkeling en onderhoudsprojecten van de wijk. Ze worden geïnformeerd over de planontwikkeling van de wijk en als belanghebbende gezien.
3. Huurders Alwel, in dit plan verder omschreven als omwonenden
4. Woningeigenaren, in dit plan verder omschreven als omwonenden
5. Tijdelijke huurders ontwikkel-locatie, in dit plan verder omschreven als belanghebbenden.

De wijkconsult draagt zorg dat zowel de overige interne betrokkenen, als de externe betrokkenen op de hoogte worden gehouden.

Overlegvormen

- Projectgroep, start november 2020, maandelijks overleg.

De omwonenden en belanghebbenden

De ontwikkellocatie is gelegen in de wijk Linie. Een wijk waar momenteel groot onderhoud wordt uitgevoerd door Alwel en door een projectontwikkelaar nieuwbouw wordt gerealiseerd langs de Liniestraat aan de aangrenzende wijk Drie Hoefijzers. Om de juiste communicatie te kunnen bepalen, is het van belang een inschatting te hebben wat de impact op omwonenden zal zijn. Er is tot op heden nog niets aan omwonenden of de bewonerscommissie gecommuniceerd. Wel is bij sommige omwonenden bekend dat Alwel de locatie ooit heeft aangekocht met oog op herontwikkeling.

Christiaan Huygensstraat 48, 50 en 52

Een deel van de woningen aan de Christiaan Huygenslaan betreft huur- en koopappartementen boven een winkelplint. Nummer 48 is particulier eigendom, de nummers 50 en 52 zijn eigendom van Alwel. Twee hoge woonblokken komen direct achter deze appartementen te liggen. De bestaande woningen zijn met de buitenruimten (balkon) met name naar het te bebouwen perceel gericht. De nieuwbouw zal een deel van het jaar schaduwwerking geven.

Voorzijde

Achterzijde

Christiaan Huygensstraat 38

Aangrenzend is een VVE complex gelegen met commerciële ruimten op de begane grond en daarboven 12 woningen. Alwel is VVE beheerder en vanwege 2/3^e eigenaarsdeel is een VVE consulent van Alwel betrokken. De commerciële ruimten op de begane grond betreft eigendom van Van Toren Vastgoed en een tandarts.

Eengezinswoningen Christiaan Huygensstraat

Een ander deel in deze straat betreft grondgebonden eengezinswoningen. Aan de tuinzijde zal volgens de schets een gebouw gerealiseerd worden met een goothoogte die hoger ligt dan huidig. Er kan schaduwwerking ontstaan en inkijk in de tuinen van de eengezinswoningen. Het betreft de eengezinswoningen met huisnummer 8 tot en met 36. Deze zijn particulier bezit, alleen nummer 22 betreft een huurwoning van Alwel.

Eengezinswoningen Van Musschenbroekstraat

Op dit moment zijn de woningen van de oneven nummers in deze straat uit beheer bij Alwel, deze woningen zullen gesloopt worden. Ze zijn tot die tijd in gebruik gegeven aan de aannemer en onder aannemer. De bewoners van de even nummers ervaren hierdoor een transitie en zullen mogelijk uitkijken naar een nieuwe ontwikkeling van dit gebied. Ook hun eigen woning zal gerenoveerd worden door Alwel. Van belang is deze bewoners te betrekken bij de ontwikkeling en mogelijk ook mee te laten denken over de (klimaatbestendige) inrichting van het openbaar gebied, straat en groen.

Nieuwbouw Stationslaan

Langs de Stationslaan worden momenteel koopwoningen gerealiseerd. Het betreft het bouwplan drie-hoefijzers. De woningen zijn reeds verkocht. Het ontwerp staat haaks op deze straat en om deze reden is inzicht beperkt. De gebouwen worden gescheiden middels een brede doorgaande straat. Mogelijk zijn de woningen bewoond bij start van het communicatie en participatietraject.

Overige belanghebbenden

Bewonerscommissie Linie
Gebruikers Harley locatie

Gemeenschappelijke belang

Bewoners hebben de laatste jaren hun wijk zien veranderen. Het Edisonplein heeft een impuls gekregen, de woningen van Alwel zijn grootschalig verbeterd, sociale huurwoningen zijn verkocht om gemengd bezit te creëren in de wijk, de pleinen zijn aangepakt en er is nieuwbouw gerealiseerd langs de Liniestraat. Bewoners ervaren een wijk die in transitie is en zullen mogelijk begrip hebben voor nieuwe ontwikkelingen.

Er is mogelijk ook een negatief gemeenschappelijk belang. Omwonenden zijn jarenlang gewend aan een lage bebouwing die vanwege de leegstand/ tijdelijke invulling privacy biedt en geen overlast veroorzaakt. Nieuwbouwontwikkeling die de hoogte in gaat, zal mogelijk voor onrust en weerstand zorgen.

Het nieuwe plan heeft de volgende kenmerken:

Sterkte:

- De bouw staat haaks op de achterliggende woningen, wat – in vergelijking met parallelle bebouwing - privacy ten goede komt;
- De stijl past goed bij de look& feel van de bestaande bouw.

Zwakte:

- Door de herontwikkeling verandert de rustige locatie naar een bewoonde locatie. Dit kan bij omwonenden onrust en onzekerheid veroorzaken;
- Op dit moment heeft de slooplocatie een hoogte van 4 meter. De nieuwe hoogte kan voor omwonenden als bedreigend worden ervaren vanwege ontnemen licht, privacy en schaduwwerking;
- Er wordt vrij dicht tegen de huidige panden aan gebouwd.

Kansen:

- Bewoners krijgen een schets te zien, wensen kunnen nog worden meegenomen (bijvoorbeeld groene muur);
- De wijk is in transitie, begrip en gewenning aan ontwikkeling
- Alwel kent haar huurders in de wijk en typeert hen eerder als rustig en meegaand, dan kritisch en tegendraads.

Bedreigingen:

- Beperkingen vanwege corona maakt persoonlijke interactie lastig;
 - Er worden 57 woningen gerealiseerd en 12 parkeerplaatsen. Omwonenden kunnen angstig zijn voor een parkeerprobleem;
- Het slopen van de huidige locatie kan emotie met zich meebrengen en daardoor weerstand geven.

Communicatie- en participatiedoelen

Afhankelijk van het project en de doelgroep is er een participatieniveau vastgesteld.

Figuur 1: Participatieladder volgens Edelenbos en Mommikhof (2001)

Er wordt gekozen om bewoners op het niveau van adviseeren mee te nemen. We presenteren het concept plan en gaan in gesprek met omwonenden en andere belanghebbenden. We vragen naar hun mening op het concept plan en eventuele wenselijke verbeteringen die ze zien. Hierbij bepalen we zelf de agenda en vragen naar input van de belanghebbenden. We luisteren naar de wensen van omwonenden en bekijken of we het plan hierop bijstellen. We motiveren waarom we de input al dan niet meenemen in het plan.

Participatie doelen:

- Omwonenden, bewonerscommissie en andere belanghebbenden informeren over het schetsontwerp
- Inzicht krijgen op eventuele weerstand zoals omwonenden die ervaren
- Plan eventueel bijstellen op wensen van omwonenden
- Omwonenden voelen zich goed geïnformeerd en gehoord
- Draagvlak vergroten (en weerstand verlagen) voor het ontwerp

Strategie

De communicatie- en participatieaanpak van Alwel rust op vier pijlers. Elk middel toetsen we steeds aan ons doel en aan deze pijlers. Zo zorgen we ervoor dat we steeds op de goede weg blijven en dat alles wat we maken relevant is voor onze stip op de horizon.

Betrekken van bewoners

We betrekken bewoners bij de plannen. Een belangrijke voorwaarde daarbij is dat er ruimte moet zijn om de behoeftes van de bewoners tegemoet te kunnen komen. In dit plan is dat minimaal, om deze reden is het van belang om vooraf aan de communicatie de mogelijke impact in beeld te hebben en bewoners duidelijk en tijdig te informeren.

Persoonlijke benadering

We ervaren dat persoonlijk contact gewaardeerd wordt, bewoners voelen zich dan niet overstemd door andere bewoners. Niet alle bewoners voelen zich comfortabel in groepen, zij vinden het gemakkelijker om één op één te praten. We geven informatie, maar bieden daarbij de mogelijkheid tot persoonlijk contact. Dat draagt bovendien bij aan het aansluiten bij de behoeftes van de bewoners. Dat leidt vervolgens weer tot meer draagvlak.

Eén centraal kanaal, volledig servicegericht

Een randvoorwaarde is dat mensen altijd terecht kunnen op een plek met alle relevante informatie. We creëren één plek waar alle informatie te vinden is en waar mensen tijdsafhankelijk vragen kunnen stellen. Dat past bij Alwel haar visie om klantgericht te zijn. Hiervoor zullen we onze website gebruiken, als ook ons kantoor in de wijk aan het Edisonplein nummer 3. Bij deze laatste uiteraard rekening houdend met de beperkingen vanwege corona.

Eenvoudige communicatie

Aangezien er in de wijk relatief veel mensen wonen die moeite hebben met (complexe) taal, houden we de communicatie simpel. We communiceren met heldere, eenvoudige taal en gebruiken visuele representaties.

Communicatie en Covid-19

Vanwege Covid-19 hanteren we een aangepaste manier van communiceren en participeren. Er wordt meer gebruikt gemaakt van online communiceren. We gebruiken informatie op papier voor degenen die niet digitaal zijn, maar bieden ook een laagdrempelige presentatie via bijvoorbeeld youtube. De communicatie wordt aangepast aan de tijd waarin we ons bevinden (1,5 meter samenleving).

Kernboodschap

Kijk

- In Breda is een groot tekort aan sociale huurwoningen. We kunnen nieuwbouw ontwikkelen in uw wijk. Hiervoor slopen we de meeste panden op de Harley-locatie om zo plaats te maken voor 57 appartementen.

Want

- Alwel zet zich in om betaalbare woningen in uw wijk te realiseren, om zo meer mensen te huisvesten. De Harley locatie geeft ons een kans om een verbinding te brengen tussen de nieuwe wijk Drie Hoefijzers en de wijk Linie.

Dus

- We informeren u over het ontwerp, zodat u kunt zien op welke manier uw wijk zich verder zal ontwikkelen. Wij zijn benieuwd naar uw mening, wensen en ideeën hierbij. Indien mogelijk en passend, passen we ons plan daar op aan.
- Zo zorgen we er samen voor dat de wijk Linie een mooi thuis wordt.

Middelen

Om de participatiedoelen te bereiken, zetten we de volgende communicatiemiddelen in.

Online

Vanwege de beperkingen door Corona zal online communicatie van belang zijn. We kiezen voor een laagdrempelige manier van communiceren en presenteren, zoals video's via youtube en een toegankelijk platform voor digitale bijeenkomsten.

- We maken een e-mail adres aan waar vragen gesteld kunnen worden
- Er komt een pagina op de website van Alwel. Hierop komen de laatste informatie, links en documenten te staan.
- Bewoners kunnen zich aanmelden voor een online nieuwsbrief.

Offline kanalen

Niet alle bewoners zijn digitaal vaardig. Offline communicatie kunnen we als volgt inzetten:

Uitnodiging

We starten met een uitnodiging per post waarin we in grote lijnen het plan presenteren en omwonenden en belanghebbenden uitnodigen voor de digitale informatiebijeenkomst. In de uitnodiging vragen we hoe men geïnformeerd wil blijven. We nodigen hen uit om hun e-mailadres aan

ons door te geven om zo zoveel mogelijk digitaal in contact te blijven. Daarnaast verwijzen we bewoners die niet digitaal vaardig zijn naar andere mogelijkheden.

Veel gestelde vragen

Na de online bijeenkomst maken we een vraag en antwoordlijst. Deze verspreiden we op papier huis aan huis of per e-mail. Hoe bewoners deze willen ontvangen, informeren we in de bewonersbijeenkomst.

Nieuwsbrief

Via een geprinte nieuwsbrief blijven niet- digitaal vaardige omwonenden ook op de hoogte van het project. De frequentie hangt af van de snelheid van de ontwikkelingen. Hierbij maken we gebruik van taal in beeld.

Bijeenkomsten

Door de huidige beperkingen vanwege Corona zullen de bijeenkomsten alleen digitaal zijn.

Posters in de wijk

De plannen, impressie en planning wordt geprint en op een centraal punt in de wijk opgehangen. Hier kunnen alle betrokken zien, wanneer het hen uitkomt, hoe het project er voor staat.

Stappenplan

Wat	Wanneer	Wie	Regie
Com. en part. plan opstellen	November	Alwel	Claudia
Part. plan voorleggen aan Gemeente	Januari	Honk	Honk
Externe partners informeren over concept plan	Februari	Alwel	Tom
Persbericht opstellen		Alwel	Cleo
Presentatie opstellen		Alwel	Cleo
Uitnodiging opstellen en verspreiden directe omwonenden, belanghebbenden, gebruikers		Alwel	Tom
Online informatiebijeenkomst omwonenden en belanghebbenden		Alwel	Tom
Nieuwsbrief met vraag en antwoordlijst opstellen en verspreiden onder deelnemers en andere geïnteresseerden		Alwel	Cleo
Plan eventueel bijstellen nav online bijeenkomst		Honk	Honk
Omwonenden informeren over eventuele aanpassingen aan het plan nav bijeenkomst		Alwel	Tom
Aanspreekpunt interne en externe partners		Alwel	Tom
Periodieke informatiebrief, sloop, nieuwbouw		Alwel	Cleo
Participatieverslag opstellen		Alwel	Tom
Verwachte (sloop en) start bouw	Eind 2022		

Bijlage

Participatieleidraad bij ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving

Toelichting

De "participatieleidraad bij ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving" is de basis waarmee de gemeente Breda de komende periode participatie gaat vormgeven.

In deze toelichting wordt uitgelegd wat de participatieleidraad omvat. Na vaststelling van de leidraad zal deze leidraad worden vertaald naar een document (handleiding/ infographic) voor initiatiefnemers en belanghebbenden.

Inleiding

Plannen maken in de stad of dorpen kan niet meer alleen. Een goed initiatief vraagt om samenwerking en afstemming met inwoners, ondernemers, overheid en andere organisaties, kortom participatie. En vraagt om geven en nemen. Dat is een goede investering, want participatie leidt tot betere plannen en tot betere besluitvorming omdat alle belangen vroegtijdig in beeld zijn en meegewogen worden. Daarnaast kan participatie leiden tot meer draagvlak voor initiatieven en vlottere besluitvorming en helpt om tot een betere kwaliteit van plannen te komen.

Breda Brengt het Samen staat onder andere voor 'met gezamenlijke energie krijgen we zaken voor elkaar'. Dat is de basis voor de participatieaanpak bij ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving in Breda. Ook de komst van de Omgevingswet maakt een meer bestendige participatieaanpak noodzakelijk. De Omgevingswet zegt: iedereen is verantwoordelijk voor de leefomgeving. Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet is participatie een indieningsvereiste bij een aanvraag voor een ruimtelijk initiatief. Dat betekent dat bij besluitvorming over een initiatief ook meegewogen wordt hoe de participatie is verlopen.

Met dit in gedachten is de Bredase participatieleidraad opgesteld. Een aantal uitgangspunten is op basis van ervaringen en wensen voor de toekomst vertaald naar een stappenplan. De Bredase participatieleidraad vormt de nieuwe norm voor participatie en is bruikbaar in de voorbereiding van ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving. De participatieleidraad, met de verschillende stappen, vormt de basis voor een zorgvuldig proces, met alle ruimte om informatie te delen en het goede gesprek te voeren. Met Lef en Liefde.

Met de participatieleidraad gaat Breda de komende periode ervaring opdoen en experimenteren om zo plannen voor ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving en visievorming over de fysieke leefomgeving te verrijken en te verbeteren.

Met de participatieleidraad gaat Breda de komende periode ervaring opdoen en experimenteren om zo plannen voor ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving en visievorming over de fysieke leefomgeving te verrijken en te verbeteren.

Wat is participatie?

Het is een vroegtijdig stadium bijeenbrengen van kennis, ervaringen, perspectieven, belangen en creativiteit.

Wat is het doel van participatie?

- 1. Plannen verrijken en verbeteren met de opbrengsten
- 2. Betere besluitvorming omdat alle belangen in beeld zijn en meegewogen worden

Uitgangspunten

- De participatieleidraad is van toepassing op ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving en geldt bij visie-, beleid- en planvorming over de fysieke leefomgeving. Zoals omgevingsvisie, concrete initiatieven, ontwikkeling van beleid, etc..
- Initiatiefnemer is aan zet: dit kan inwoner, ontwikkelaar, gemeente of andere partij zijn;
- Het start vroegtijdig in het proces van planontwikkeling. Al bij een eerste idee kan hiermee gestart worden;
- Participatie is een georganiseerd proces, waarbij transparantie gedurende het hele proces belangrijk is.
- Participatie is maatwerk, met helderheid voor iedereen aan het begin over tenminste:

- 0
Mate van participatie (niveau);
- 0
De te nemen stappen;
- 0
Rolverdeling.
- •
Op het moment dat een initiatief wordt ingediend moet al duidelijk te zijn hoe de participatie gaat verlopen en hoe wordt omgegaan met de opbrengsten. Dit wordt vastgelegd in een participatieplan;
- •
Bij de uitwerking van het plan wordt het participatieplan toegepast en vastgelegd in een verslag. De gemeente weegt dit mee in haar besluitvorming;
- •
De gemeente kan diverse rollen hebben. Het is belangrijk dat deze op voorhand helder is;
- •
Participatie vervangt niet het formele zienswijze-en bezwaarproces. Participatie begint al eerder in het planproces voorafgaande aan de formele fase.

Hoe wordt participatie getoetst ?

In de eerste instantie wordt de voorgenomen participatieaanpak getoetst. Hiertoe wordt een participatieplan opgesteld. De toetsing vindt plaats op het moment dat een initiatief wordt ingediend. Daarna vindt de daadwerkelijke participatie plaats, wat wordt vastgelegd in een participatieverslag. Dit verslag bevat ten minste de volgende onderdelen:

- •
keuze mate van participatie;
- •
doorlopen stappen;
- •
overzicht van betrokken belanghebbenden;
- •
door belanghebbenden ingebrachte overwegingen;
- •
motivering hoe de overwegingen (niet) zijn verwerkt.

Deze verslaglegging weegt het bestuur mee in haar besluitvorming én op deze manier beoordeelt ze of de initiatiefnemer de participatieleidraad zorgvuldig heeft gevolgd. Als het bestuur beoordeelt dat de participatieleidraad onvoldoende is toegepast dan is de motivering om af te wijken van het bestemmingsplan onvoldoende en zal het bestuur niet instemmen met afwijking van het bestemmingsplan.

Mate van participatie

De mate van participatie kent in Breda 4 niveaus. Waarbij de intensiteit van wederzijdse betrokkenheid verschilt. Per initiatief/beleid wordt door initiatiefnemer gekeken welk niveau mogelijk/wenselijk is.

Niveau 0: Informeren +

Initiatiefnemer brengt de belanghebbenden vroegtijdig op de hoogte van het plan en kan hiervoor het hele scala van communicatiemiddelen gebruiken. De initiatiefnemer doet inspanningen om alle belanghebbenden te bereiken. De belanghebbenden hebben geen formele inbreng en zijn voornamelijk toehoorder.

Niveau 1: Raadplegen

Initiatiefnemer gaat in gesprek met belanghebbenden en vraagt belanghebbenden naar mening, ervaringen en ideeën over het initiatief/beleid. De initiatiefnemer bepaalt zelf de agenda en luistert naar de input van de belanghebbenden. De initiatiefnemer hoeft de input niet te gebruiken en motiveert waarom hij/zij de input wel/niet verwerkt.

Niveau 2: Adviseren

Initiatiefnemer gaat in gesprek met belanghebbenden en vraagt belanghebbenden om advies over het initiatief/beleid. Belanghebbenden kunnen problemen aankaarten en oplossingen aandragen. De initiatiefnemer gebruikt de opbrengsten bij de verdere uitwerking van het plan. De input en oplossingen kunnen bijdragen aan een beter plan en voor meer draagvlak zorgen. Als de initiatiefnemer de opbrengsten niet gebruikt of afwijkt, dient hij/zij dit te motiveren/te bespreken met de belanghebbenden gedurende het proces.

Niveau 3: Coproduceren

Initiatiefnemer vraagt belanghebbenden om actief mee te doen in de ontwikkeling van het plan. Samen bepalen ze de agenda, uitgangspunten en eventueel de inrichting van het proces. Samen zoeken ze naar oplossingen en maken ze keuzes. Initiatiefnemer verbindt zich aan de gekozen oplossingen bij de uitwerking van het plan.

Rol gemeente

Bij ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving kan de gemeente verschillende rollen vervullen. De gemeente wordt vaak gezien als het eerste aanspreekpunt voor initiatiefnemers met plannen voor de fysieke leefomgeving. De gemeente kan zelf ook initiatiefnemer zijn. Zij is verantwoordelijk voor het opstellen van de Omgevingsvisie en Omgevingsplan. Daarnaast kan de gemeente zelf initiatieven realiseren bijvoorbeeld in de openbare ruimte. Vanzelfsprekend gebruikt ze dan dezelfde spelregels. Ook kan de gemeente als belanghebbende meedoen met initiatieven van anderen, waarbij zij het algemeen belang bewaakt. Maar altijd is de gemeente bevoegd gezag bij het besluit om af te wijken van het bestemmingsplan of het vaststellen van visies en beleid. Het is belangrijk dat op voorhand voor eenieder duidelijk is welke rol de gemeente in het betreffende proces vervult.

Participatieproces

De initiatiefnemer is aan zet en is verantwoordelijk voor de participatie. Het te doorlopen participatieproces kent verschillende stappen:

Stap 1 Keuze mate van participatie

Op basis van de ruimtelijke en maatschappelijke impact van het plan kiest de initiatiefnemer de mate van participatie en motiveert waarom deze keuze is gemaakt. Hierbij wordt gestreefd naar een zo'n hoog mogelijk niveau.

Stap 2 Participatieplan maken

Zo vroeg mogelijk in het proces maakt de initiatiefnemer een participatieplan. Onderdelen hiervan zijn ten minste: gemotiveerde keuze voor mate van participatie, wie zijn belanghebbenden, hoe en wanneer worden ze betrokken, welke activiteiten worden georganiseerd, hoe ziet de totale communicatie er uit, wat gebeurt met de inbreng en hoe vindt de verslaglegging plaats. Hierbij dient rekening gehouden te worden met de succesfactoren die benoemd zijn bij stap 3. De initiatiefnemer kan hierbij om advies vragen en/of het participatieplan aan de gemeente voorleggen. Het participatieplan wordt toegevoegd bij het initiatief.

Stap 3 Participatieplan uitvoeren

Op basis van pilots (Breda en landelijk) zijn onderstaande succesfactoren afgeleid. Bij de uitwerking en uitvoering van de verschillende activiteiten kunnen deze gebruikt worden.

- • Start dáár: zo vroeg mogelijk in open en actief gesprek met belanghebbenden. Dit zijn de mensen die consequenties ondervinden maar ook de mensen met expertise, zoals de gemeente, belangenverenigingen, etc..
- • Spelregels: helderheid aan de voorkant scheppen over ten minste spelregels in bijeenkomsten, duidelijkheid over het proces, rollen en communicatie.
- • Zoom in, zoom uit: focus op de essentie: gezamenlijk vaststellen waar het initiatief aan bijdraagt (zoom uit), zodat deelnemers hun belangen en expertise daaraan kunnen verbinden (zoom in).
- • Alle belangen en perspectieven in beeld: zorgen dat alle informatie op tafel komt, achterhalen wat achter standpunten zit.
- • Verbinden & verrijken: verdiepen van de belangen en perspectieven, zoeken naar de overeenstemmingen en verrijking van de plannen en perspectieven.
- • Ieders bijdrage: bespreek wat ieders bijdrage kan zijn, breder dan alleen input leveren.

Het participatieplan geeft richting. Dit betekent dat er gedurende het proces ruimte moet zijn om gemotiveerd af te wijken en aanpassingen door te voeren in dit plan. Natuurlijk in overleg met belanghebbenden.

Stap 4 Participatieverslag maken

Initiatiefnemer maakt een verslag van alle acties die zijn ondernomen én de resultaten ervan. Verslag bevat ten minste: keuze mate van participatie, doorlopen stappen, overzicht van betrokkenen belanghebbenden, door belanghebbenden ingebrachte overwegingen en motivering hoe de overwegingen (niet) zijn verwerkt. Dit verslag is onderdeel van de vergunningaanvraag.

Zienswijze-en bezwaarprocedure

De participatieleider geldt in de fase voorafgaande aan de besluitvorming en vervangt niet de wettelijke zienswijze-en bezwaarprocedure.

Aanpak implementatie Participatie bij ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving

Aanpak

Het inzichtelijk maken van alle belangen voorafgaand aan het besluitvormingsproces om zo tot betere besluitvorming te komen, vraagt iets van alle partijen: initiatiefnemer, ambtenaren, belanghebbenden, college en raad. Daarom is gekozen om dit zo snel mogelijk aan de slag te gaan met participatie en vanuit de ervaringen te leren. De participatieleider is hiervoor de basis en deze gaan we al lerend implementeren.

Fase 1 (1 maand)

Direct na besluitvorming over de participatieleider zal begonnen worden met het voorbereiden van de organisatie zodat zij gereed is om de participatieleider toe te passen. Dit betekent dat ten minste onderstaande stappen zullen worden gezet:

- •
Opstellen handleiding en/of infographic voor de initiatiefnemers en belanghebbenden;
- •
Ontwerpen van formats voor participatieplan, communicatieplan en participatieverslag;
- •
Participatieleider implementeren in de werkprocessen.
- •
Opstellen van een communicatieplan om de participatieleider breder te communiceren.

Fase 2 (11 maanden)

We gaan de participatieleider toepassen op alle ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving. Gelijktijdig werken we o.a. de volgende onderdelen uit. Waarbij we opgedane ervaringen direct verwerken of gebruiken.

Gelijktijdig werken we de volgende onderdelen uit.

- •
Geleerde lessen vertalen naar verbeteringen in processen, handleiding, werkwijze, enz.
- •
Nader uitwerken tot een participatieleider 2.0 indien gewenst;
- •
Ervaringen en geleerde lessen gebruiken in voorbereiding op Omgevingswet
- •
Evalueren met belanghebbenden, initiatiefnemers, ambtenaren en raad.

Fase 3

Continu evalueren, geleerde lessen uitwerken naar verbeteringen.

- •
Juridische vertaling richting 2021 als de Omgevingswet in werking treedt
Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 4 juli 2019,
De voorzitter,
De griffier,